

I - ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ETA ARABAKO LURRALDE HISTORIKOAREN FORU ADMINISTRAZIOA

Arabako Foru Aldundia

NEKAZARITZA SAILA

Foru Gobernu Kontseiluaren 32/2023 Foru Dekretua, ekainaren 20koa. Onestea Arabako Lurralde Historikoan ingurumen eta klima konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzeagatiko laguntzen oinarri arautzaileak, baita 2023rako deialdia ere

1962an Nekazaritza Politika Bateratua (NPB) sortu zenetik, politika hori sektorearen erronketa eta herritarren behar berrietara egokitzen joan da, hainbat erreformaren bidez.

NPBren azken erreforma 2021eko abenduan amaitu zen, oinarriak ezartzen dituzten hiru erregelamendu argitaratuta eta, dagozkien erregelamendu eskuordetu eta betearazpenekin batera, 2023-2027 aldian NPBren aplikazioa araututa, luzapen posibleei kalterik egin gabe.

Alde batetik, 2021/2115 (EB) Erregelamendua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2021eko abenduaren 2koa, nekazaritza politika bateratuaren esparruan (NPBren plan estrategikoak) estatu kideek landu behar dituzten plan estrategikoetarako laguntzari buruzko arauak ezartzen dituena, Nekazaritza Bermatzeko Europako Funtsaren (NBEF) eta Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtsaren (LGENF) kontura finantzatua, eta 1305/2013 (EB) eta 1307/2013 (EB) Erregelamenduak indargabetzen dituena.

Bestalde, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/2116 (EB) Erregelamendua, 2021eko abenduaren 2koa, nekazaritza politika bateratuaren finantzaketari, kudeaketari eta jarraipenari buruzkoa eta 1306/2013 (EB) Erregelamendua indargabetzen duena.

Eta, azkenik, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/2117 (EB) Erregelamendua, 2021eko abenduaren 2koa, erregelamendu hauek aldatzen dituena: nekazaritzako merkatuen antolaketa erkideari buruzko 1308/2013 (EB) Erregelamendua; nekazaritzako produktuen kalitate araubideei buruzko 1151/2012 (EB) Erregelamendua; mahastizaintzako eta ardogintzako produktu aromatizatuen adierazpen geografikoei buruzko 251/2014 (EB) Erregelamendua, eta nekazaritza sektorean EBko eskualde ultraperiferikoen aldeko neurriak ezartzen dituena, (EB) 228/2013 zenbakikoa.

NPB berria, 2023tik 2027ra aplikatuko dena, aurreko NPBaren funtsezko elementuei eutsiko die, baina laguntzen azken onuradunek bete beharreko baldintzen deskribapenean oinarritutako politika izatetik emaitza zehatzak lortzera bideratutako politika izatera igaroko da, hiru helburu orokorre lotuta: epe luzera elikagaien segurtasuna bermatuko duen nekazaritza sektore adimentsua, lehiakorra, erresilientea eta dibertsifikatua sustatzea; ingurumenaren babesa, biodibertsitatea barne, eta klimaren aldeko ekintza babestea eta indartzea, eta Batasunaren ingurumenari eta klimari buruzko helburuak lortzen laguntzea, besteak beste, Parisko Akordioari jarraiki hartutako konpromisoak; eta landa eremuetako ehun sozioekonomikoa indartzea. Helburu orokor horiek, era berean, berariazko bederatzi helburutan banatzen dira. Helburu horiek jasangarritasunaren hiru zutabeetan oinarritzen dira, eta nekazaritza sektorea modernizatzeko zeharkako helburu komun batekin osatzen dira, landa eremuen ezagutzaren, berrikuntzaren eta digitalizazioaren bidez.

2023-2027 NPBren berrikuntza nagusietako bat da estatu kide guztiek NPBren Plan Estrategiko (NPBPE) bakarra izan behar dutela, NPBren helburuak lortzeko laguntza esku hartzeak eta Europako Itun Berdearen anbizioa jasotzeko.

Ildo horretan, eta Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioak koordinatu zuen hiru urte inguruko lan prozesu baten ondoren –autonomia erkidegoek parte hartu zuten prozesu

horretan, bai beharren diagnostikoaren eta analisiaren hasierako fasean, bai esku hartzeen estrategia eta diseinua artikulatzeko ondorengo fasean, 2022ko abuztuaren 31n Europako Batzordeak Espainiako NPBren Plan Estrategikoa onartu zuen, C (2022) 6017 Erabakiaren bidez.

Lehen zutabearen esparruan programatutako laguntza esku hartzeak (laguntza zuzenak eta sektorialak, NBEF funtsak finantzatuak) eta bigarren zutabeko landa garapeneko esku hartzeak (LGENF funtsak batera finantzatuak) jaso dira Espainiako NPBPE horretan. Azken horiek autonomia erkidegoetan ezarri eta garatzen dira, kasu bakoitzean ezarri diren eskualde berezitasunekin eta autonomia erkidego bakoitzak bere lurralderako programatu dituen esku hartzeen eta aurrekontuen arabera. Horren ondorioz, Euskadiren kasuan, NBEF funtsaren esku hartze sektorialeak eta zuzeneko ordainketa moduko esku hartzeek gain, landa garapeneko 18 esku hartze programatu dira (LGENF).

Espainiako Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioak, NPBPE onartu ondoren, arau pakete zabala prestatu du, NPBPE behar bezala eta eraginkortasunez ezartzen dela ziurtatzeko. Besteak beste, hauek nabarmendu behar dira:

- 30/2022 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza Politika Erkidea eta hari lotutako beste gai batzuk kudeatzeko sistema arautzen duena.

- 1045/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, Nekazaritza Politika Erkidearen jasangarritasunerako oinarrizko laguntza eskubideei buruzkoa.

- 1046/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, Espainiako Nekazaritza Politika Erkidearen Plan Estrategikokoaren eta NBEF eta LGENF nekazaritza funts europarren gobernantza arautzen duena.

- 1047/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, Plan Estrategikokoaren esku hartzeak eta Nekazaritza Politika Erkidearen beste laguntza batzuk kudeatzeko eta kontrolatzeko sistema arautzen duena.

- 1048/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, 2023tik aurrera zuzeneko ordainketa moduko esku hartzeak aplikatzeari, Nekazaritza Politika Erkidearen Plan Estrategikokoaren esparruan betekizun komunak ezartzeari eta kudeaketa eta kontrol sistema integratuaren eskaera bakarra arautzeari buruzkoa.

- 1049/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, zuzeneko ordainketak, landa garapeneko ets POSEI programako urteko ordainketa jakin batzuk jasotzen dituzten onuradunek bete beharreko baldintza indartuak eta gizarte baldintzak aplikatzeko arauak ezartzen dituena.

- 147/2023 Errege Dekretua, otsailaren 28koa, Nekazaritza Politika Erkidearen plan estrategikoa jasotako esku hartzeetan zigorak aplikatzeko arauak ezartzen dituena.

Euskadin programatutako landa garapeneko 18 esku hartzeen artean (LGENF), ingurumen eta klima konpromisoak hartzeko laguntzei eta bestelako kudeaketa konpromisoei buruzkoak daude. Laguntza horiek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko abenduaren 2ko 2021/2115 (EB) Erregelamenduaren 70. artikuluan araututa daude.

Horregatik, Espainiako NPBPEn xedatutakoaren babesean, eta lehen aipatutako NPBren eremuan aplikatu beharreko estatu arauak betez, esku hartze horietarako laguntzen lehen deialdia antolatu behar da Arabako Lurralde Historikoan.

Foru dekretu hau izapidetzeko, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak jasotako arautze onaren printzipioei jarraitu zaie, zeinak Arabako Foru Aldundiaren xedapen orokorrak egiteko prozedura onesten dituen otsailaren 28ko 6/2023 Foru Dekretuaren 3. artikuluan ere jasota baitaude. Hala, azaldutako aurrekarietan behar bezala justifikatu da erregulazio berri baten beharra, eta, gainera, araugintza jarduera proportzionatua da; izan ere, lortu nahi den helburua lortzeko ezinbesteko gutxienez mugatzen da, hau da, nekazaritza eta ingurumeneko laguntzen oinarri arautzaileak eguneratzea. Egiteko, kontuan

hartu dira Arabako Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako V. Foru Planaren (2022-2026) inspirazio iturri diren emakumeen eta gizonen arteko berdintasun printzipioak, bai eta Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabeko bizitzetarako legearen testu bategina onesten duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintza Dekretuaren edukia eta Emakume Nekazarien Estatutuaren urriaren 15eko 8/2015 Legea ere. Halaber, kontuan hartu dira Arabako Foru Aldundiko Berdintasun Zerbitzuak horri buruz egindako txostenean jasotako oharra. Halaber, segurtasun juridikoaren printzipioa bermatzen da, nahikoa justifikatuta gelditzen delako ordenamendu juridikoan sartzen dela eta hura ematen duen organoa gaituta dagoela. Gardentasun printzipioari dagokionez, ez da urratu, entzunaldiko eta jendaurreko izapideak bete direlako legez ezarritako epeetan. Eraginkortasun printzipioari dagokionez, planteaturiko arauketak, daukan izaeragatik, ez du eragiten administrazio zama osagarrikerik eta beharrezkoak ez direnik herritarrentzat oro har, ezta baliabide publiko gehiago kontsumitzea ere. Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioei dagokienez, proposatutako testua modu egituratuan eta hizkera argia eta ulergarria erabiliz idatzi da.

Egindako txostenak ikusirik, Nekazaritza Saileko foru diputatuak hala proposaturik, Diputatuaren Kontseiluak gaur egindako bilkuran gaia aztertu ondoren, hauxe,

XEDATZEN DUT

Lehenengoa. Arabako Lurralde Historikoan ingurumen eta klima konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzeagatik laguntzen oinarri arautzaileak onartzea, gehitutako I. eranskineko artikuluekin bat etorriz.

Bigarrena. Onestea, 2023. urterako, dirulaguntza horietarako deialdia, honako ezaugarri hauekin:

a) Deitutako esku hartzeak eta lehentasun taldeak:

- Nekazaritza eta ingurumen konpromisoak nekazaritzako azaleretan:
- Esnetarako behien arau teknikorako ekoizpen integratua (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6501.1).
- Biodibertsitaterako erlezaintza (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6501.4).
- Nekazaritza ekologikoko nekazaritza eta ingurumen kudeaketako konpromisoak (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6503).
- Baliabide genetikoak kontserbatzeko konpromisoak (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6505.1): bertako animalia arrazak zaintzea.

2023ko deialdian, programazioaldi berriari dagokion lehen urtea denez, eskaera guztiak lehentasun talde bakarrean sartuko dira: eskaera berriak.

b) Kreditu erreserbak deialdia ebazteko, bai eta, hala badagokio, esku hartze eta/edo lehentasun talde bakoitzerako ere:

1.700.000,00 euro, Arabako Foru Aldundiaren 2023ko ekitaldirako "Nekazaritza eta ingurumen neurriak" gastu aurrekontuko 40101. G/414400/47900404 partidaren kontura.

Kreditu horiek zenbateko gehigarriekin handitu ahal izango dira, Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzen urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauak 21. artikuluan ezarritako mugen barruan, baita aurrekontu partidaren edozein arrazoiengatik gerta litekeen kreditu gehikuntzaren bidez ere. Zenbateko gehigarri horiek neurri bakoitzean hasieran erreserbatutako kredituaren ehuneko ehunekoak izan daitezke gehienez ere.

2023ko deialdian ez da erreserbarik ezartzen esku hartzeen edo lehentasun taldeen mailan.

c) Eskaerak aurkezteko epea eta lekua.

Deialdi honetan aurreikusitako laguntzak jasotzeko eskabideak abenduaren 27ko 1048/2022 Errege Dekretuaren IV. tituluan aurreikusitako eskaera bakarrean sartuko dira (1048/2022 Errege Dekretua,

abenduaren 27koa, 2023tik aurrera zuzeneko ordainketa moduko esku hartzeak aplikatzeari eta Nekazaritza Politika Erkidearen Plan Estrategikoaren esparruan betekizun komunak ezartzeari, eta kudeaketa eta kontrol sistema integratuaren eskaera bakarra arautzeari buruzkoa).

Nolanahi ere, aintzat hartuko dira eta baliozkoak izango dira 2023ko martxoaren 1etik aurrerako paragrafoan aipatutako eskaera bakarra aurkezteko epea amaitu arte xede horrekin aurkeztutako laguntza eskaerak.

Eskaera bakarra aurkezteko epe hori luzatuz gero, berez eta aldaketa eta besterik gabe denbora bererako luzatuko da laguntza lerro hauetarako eskaerak aurkezteko eta aldatzeko epea.

Eskaera Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Sailaren eskualdeko nekazaritza bulegoetan egingo da, edo <https://npb-pac-2023.nekanet.net> web atariaren bidez. Atari horretara ziurtagiri digitalaren bidez sartu beharko da, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 16.4 artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe (urriaren 1eko 39/2015 Legea).

d) Laguntzaren gehieneko zenbatekoa ustiategi eta/edo esku hartze bakoitzeko, hala badagokio:

2023ko deialdi honetan, 18.000,00 euro ezartzen dira gehienez nekazaritza ustiategi bakoitzeko, eskatutako esku hartzeak gorabehera. "Baliabide genetikoak kontserbatzeko konpromisoak – Bertako animalia arrazak zaintzeko" esku hartzeko laguntzak arraza baterako baino gehiagorako eskatuz gero, gehieneko zenbateko hori honako zenbateko hauen arabera handitu ahal izango da:

– 2.000,00 euroraino, eskatzen den bigarren arrazako animalientzat.

– Aurrekoaz gainera, beste 1.000,00 euroraino, eskatzen den hirugarren arrazako animalientzat.

Hirugarrena. Nekazaritza Saileko titularrari ahalmena ematea foru dekretu hau garatu eta aplikatzeko beharrezkoak diren xedapenak eman ditzan.

Laugarrena. Aurreko programazioaldian (LGP 2015-2022) hartutako konpromisoek bost urteko aldia bete ez badute bukatutzat emango dira oinarri arautzaile hauek indarrean jartzen direnean, eta ez da itzulketarik eskatuko.

Xedapen indargabetzailea. Foru dekretu honen aurka egiten duten maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak indargabetzea, bereziki, 46/2016 Foru Dekretua, ekainaren 21koa.

Azken xedapena. Foru Dekretu hau ALHAOn argitaratzen den egunean jarriko da indarrean.

Vitoria-Gasteiz, 2023ko ekainaren 20a

Diputatu nagusia

RAMIRO GONZÁLEZ VICENTE

Nekazaritza foru diputatua

EDUARDO AGUINACO LÓPEZ DE SUSO

Nekazaritza zuzendaria

MARÍA ASUNCIÓN QUINTANA URIARTE

I. ERANSKINA

1. artikulua. Xedea

1.1. Foru dekretu honen xedea da Arabako Lurralde Historikoan 2023-2027ko NPBren Plan Estrategikoan jasotako ingurumen eta klima konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzeagatik laguntzak emateko oinarri arautzaileak ezartzea.

1.2. Laguntza erregimen honen xedea honako helburu hauek lortzea da:

a) Klima aldaketara egokitzen eta hura arintzen laguntzea, baita berotegi efektuko gasen emisioak murriztearen eta karbonoa hobeto harrapatzearen bidez ere, eta energia jasangarria sustatzea.

b) Ura, lurzorua eta airea bezalako baliabide naturalen garapen jasangarria eta kudeaketa eraginkorra sustatzea, mendekotasun kimikoa murriztea barne.

c) Biodibertsitatearen galera geldiarazten eta lehengorazten laguntzea, ekosistemekin lotutako zerbitzuak bultzatzea eta habitatak eta paisaiak kontserbatzea.

d) Europar Batasuneko nekazaritzak elikadurari eta osasunari buruzko gizarte eskakizunei ematen dien erantzuna hobetzea, kalitate oneko elikagai seguru eta elikagarrien eskaria barne, elikagaiak alferrik galtzea murriztea, animalien ongizatea hobetzea eta antimikrobianoen aurkako erresistentziari aurre egitea.

1.3. Honako laguntza esku hartze hauek ezartzen dira (II. eranskinean zehazten dira):

– Nekazaritza eta ingurumen konpromisoak nekazaritzako azaleretan:

– Esnetarako behien arau teknikorako ekoizpen integratua (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6501.1).

– Biodibertsitaterako erlezaintza (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6501.4).

– Nekazaritza ekologikoko nekazaritza eta ingurumen kudeaketako konpromisoak (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6503).

– Baliabide genetikoak kontserbatzeko konpromisoak (NPBPEn esku hartzeko kodea: 6505.1): Bertako animalia arrazak zaintzea.

2. artikulua. Definizioak

Foru dekretu honi III. eranskinean jasotako definizioak aplikatuko zaizkio, baita NPBren laguntzak arautzen dituen Estatuko araudian ezarritako definizioak ere.

3. artikulua. Hautagarritasun baldintzak

3.1. Foru dekretu honen babesean, ustiategi eta azalera hauek lagunduko dira:

a) Eskaera bakarra Arabako Lurralde Historikoan aurkezten duten nekazaritza ustiategien kasuan, Euskadin kokatutako azalera hartuko da kontuan.

b) Euskal Autonomia Erkidegoa ez den beste autonomia erkidego batetik datozen eskaeretak, Euskal Autonomia Erkidegoko azalera hartuko dira kontuan, betiere horietako gehienak Araban badaude.

3.2. Lurzatiak, aprobetxamenduak eta animaliak erregistro ofizial egokietan inskribaturik egon behar dira.

3.3. Esku hartze ezberdinetan laguntzak jaso ditzaketen lursailak, laboreak eta aprobetxamenduak Lurzatiaren Identifikazio Geografikoko Sistemaren indarrean dauden erabileren arabera definitutakoak izango dira, eta Euskal Autonomia Erkidegoan kokatuta egongo dira.

4. artikulua. Onuradunen betekizunak

4.1. Laguntza hauen onuradun izan ahalko dira pertsona fisiko edo juridikoak, edo nortasun juridikorik gabeko erakundeak, barne hartuta ondasun erkidegoak, jaraunspen jasogabeak edo jaraunse erkidegoak, merkataritza xederik gabeko sozietate zibilak eta titulartasun partekatuko araubideko ustiategiak, baldin eta eskaera bakarra aurkezten badute eta honako baldintza orokor hauek betetzen badituzte, bai eta esku hartze bakoitzerako II. eranskinean ezartzen diren baldintza espezifikoak ere.

a) Nekazaritza Ustiategiaren Erregistro Autonomikoan behar bezala inskribatuta dagoen nekazaritzako ustiategi baten titularrak izatea. Ustiategi profesional gisa sailkatuta egon behar du, bai eta ekoizpen unitateen tipologiaren arabera dagozkion erregistroetan ere.

b) Zerga betebeharrak eta Gizarte Segurantzarekikoak bete direla frogatzea. Sozietate zibilen, titulartasun partekatuaren eta ondasun erkidegoen kasuan, kide guztiek Gizarte Segurantzaren betebeharrak betetzen dituztela egiaztatuko da.

c) Onuradun izateko baldintzak betetzea, Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzei buruzko urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauaren 12. artikuluan jasotakoak.

d) Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Indarkeria Matxistatik Gabeko Bizitzetarako Legearen Testu Bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 23. artikulua arabera, sexuagatiko diskriminazioagatik edo emakumeen eta gizonen berdintasunari buruzko araudia ez betetzeagatik zehapen administratibo edo penalik ez izatea.

4.2. Beste pertsona juridiko batzuen partaidetza duten pertsona juridikoei dagokienez, sozietatearen osaera adierazi behar dute, kide diren pertsona fisiko guztiak identifikatuta; horrez gain, horietako bakoitzak ustiategi onuradunaren kapitalean zein ehuneko daukan adierazi behar dute.

5. artikulua. Baldintzak eta konpromiso orokorrak

5.1. Esku hartze bakoitzean II. eranskinean zehaztutako ingurumen eta klima arloko konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzen dituzten onuradunei emango zaizkie laguntzak, bost urterako. Nolanahi ere, konpromisoaren iraupena programazio aldiaren indaraldia arabera izango da. Konpromisoen denboraldia amaitutakoan, eta araudi egokiak eta aurrekontuak ahalbidetzen baldin badute, laguntza urtebetez luzatzeko eskatu ahalko da.

5.2. Laguntzaren hasierako eskaeran, eskatzaileak laguntza eskaeraren xede den esku hartzearen konpromisoak sinatuko ditu, aurreko atalean adierazitako aldirako, betiere hasierako laguntza eskaera aldekoa izan bada. Nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoa indarrean dagoen hurrengo urteetan, konprometitutako esku hartzearen prima ordaintzeko eskaera egin beharko duzu urtero.

5.3. Hartutako konpromisoek programazio aldia gainditzen badute, eta aldi berrian antzeko esku hartzea eskatzeko aukera xedatzen bada, onuradunak programazio aldi berriaren esparru juridikora egokitzea onartu edo baztertu beharko du. Esparru juridiko berrira egokitzeak aukera izanda ere, onuradunak onartzen ez badu, konpromisoa amaitutzat emango da, inolako zigorrik gabe.

5.4. Ingurumen eta klima konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzeagatik esku hartzeetarako laguntzek ustiategi osoan bete beharreko gutxieneko arauetatik harago doazen konpromisoak soilik estaliko dituzte (oinarrizko egoera):

— Baldintza indartuak eta gizarte baldintzak aplikatzeko arauak ezartzen dituen abenduaren 27ko 1049/2022 Errege Dekretuaren arabera ezarritako legeko kudeaketa betekizunetatik eta nekazaritza eta ingurumeneko baldintza onen (BCAM) arauak gainditzea.

— Produktu ongarriak eta fitosanitarioak erabiltzeko edo animalien ongizaterako beharrezkoak diren gutxieneko baldintzak gainditzea, bai eta nahitaezko beste baldintza batzuk ere.

- Nekazaritzako azalerari eusteko ezarritako baldintzak gainditzea.
- Hartutako konpromisoak klimaren eta ingurumenaren aldeko erregimenak betetzeagatik (ekoerregimenak) ordaintzen diren konpromisoez bestelakoak izatea.

5.5. Konpromisoak irauten duen urteetan, diruz laguntzeko baldintzak eta esku hartze bakoitzean zehaztutako konpromiso espezifikoak betetzea. Ondorio horietarako, honako sailkapen orokor hau ezartzen da, Nekazaritza Politika Erkidearen plan estrategikoan jasotako esku hartzeetan zigorak aplikatzeko arauak ezartzen dituen otsailaren 28ko 147/2023 Errege Dekretuan jasoa:

- Baztertzaila: dirulaguntza emateko ezarritako irizpideak/baldintzak errespetatzen ez dituen urraketa, eta, hala badagokio, laguntza jasotzen jarraitzea.
- Oinarrizko konpromisoa: konpromiso bat, zeina ez betetzea lortu nahi diren helburuetan ondorio esanguratsuak eragiten dituen, ondorio horiek urte bete baino gehiago irauten dutenean edo ondorio horiei bitarteko onargarriekin amaiera ematea zaila denean.
- Konpromiso nagusia: konpromiso bat, zeina ez betetzea lortu nahi diren helburuetan ondorio garrantzitsuak eragiten dituen, ondorio horiek urte bete baino gutxiago irauten dutenean edo ondorio horiei bitarteko onargarriekin amaiera ematea ezinezkoa denean.
- Bigarren mailako konpromisoa: laguntza lerroaren helburuan garrantzi txikiko ondorioa duen ez betetzea.

6. artikulua. Konpromisoak bihurtzea edo egokitzea

6.1. Nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoen bihurtzea edo egokitzea onartu ahalko da indarrean dauden denboraldian, baldintza hauek betetzen badituzte:

- Bihurtzea onura garrantzitsua baldin bada ingurumenarentzat edo animalien ongizatearentzat.
- Indarrean dagoen konpromisoa modu esanguratsuan finkatzen bada.
- Egokitzapena behar bezala justifikatuta badago, jatorrizko konpromisoaren helburuak betetzea kontuan izanik.

Egokitzapenak, bestalde, konpromisoaren iraupena luzatzeko izan daitezke.

6.2. Konpromisoak indarrean dauden aldian zehar arau aldaketa bat gertatzen bada eta aldaketa horren ondorioz konpromisoak zorrotzagoak izatera igarotzen badira, onuradunak erabaki beharko du araudi berrira egokituko den edo konpromisoa amaituko duen. Konpromisoa amaitzea erabakiz gero, onuradunak ez du zigorrik jasoko eta ezingo du eskatu uko egiteko unean ordaindu gabe geratzen diren konpromiso urteengatiko ordainketa.

7. artikulua. Ustiatzea besterentzea eta konpromisoak subrogatzea

7.1. Hartutako konpromisoa indarrean dagoen bitartean ustiatzearen titulartasuna osorik edo zati batez aldatzen bada, onuradunak berehala jakinarazi beharko dio Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Sailari.

7.2. Konpromisoaren aldian onuradunak bere ustiatzea osorik edo zati batean beste pertsona bati eskualdatzen badiu, azken horrek konpromisoari eutsi ahalko dio betetzeke geratzen den aldian edo konpromisoa iraungi ahal izango da, itzulketarik egin beharrik gabe konpromisoa eraginkorra den aldian zehar.

8. artikulua. Laguntza eskaerak

8.1. Urtero laguntzen deialdia onartuko da eta haren barruan honakoak jasoko dira:

- a) Deitutako esku hartzeak eta lehentasun taldeak.
- b) Deialdia ebazteko kreditu erreserbak, bai eta, hala badagokio, esku hartze eta/edo lehentasun talde bakoitzerako.
- c) Eskaerak aurkezteko epea eta lekua.

d) Laguntzaren gehieneko zenbatekoa ustiategi eta/edo esku hartze bakoitzeko, hala badagokio.

8.2. Laguntza eskaerak eskaera bakarrean aurkeztuko dira, horretarako finkatutako datakin bat etorriz. Eskaera epea automatikoki luzatu ahal izango da eskaera bakarra egiteko epea luzatzen den hein berean; era berean, eskaerekin batera 9. artikuluan zerrendatzen den dokumentazioa aurkeztu beharko da.

8.3. Eskaera aldatzeko gaitutako aldia amaitu ondoren, aukera ematen zaie nekazariei, aurretiazko kontrolen, administrazio kontrolen edo monitorizazio bidezko kontrolen emaitzen ondorioz, eskaera bakarra urte bakoitzeko abuztuaren 31ra arte egokitzeko. Euskal Autonomia Erkidegoak bere jarduketa eremuan eskaera bakarra egokitzeko epea luzatu ahal izango du, Europar Batasuneko erregelamenduek baimendutako gehieneko epearen barruan eta Nekazaritza Bermatzeko Espainiako Funtsari jakinarazpen arrazoitua egin ondoren.

8.4. Laguntza eskaera bat edo beste edozein aitorten osorik edo zati batean idatziz erretiratu ahal izango da, eta eskaera egiten den urteko abuztuaren 31 izango da azken eguna. Aurrekoa gorabehera, ezin izango da erretiratu agintari eskudunak nekazariari jakinarazi dionean azalaren monitorizazio sistema edo administrazio kontrolak ez diren beste bitarteko batzuen bidez jakinarazitako eskaera bakarrean ez-betetze kasuak daudela, edo jakinarazi dionean tokian bertan kontrol bat egiteko asmoa duela edo monitorizatu ezin den baldintza bat egiaztatzeko asmoa duela, edo, lurraren gaineko kontrol batek edo monitorizatu ezin den betekizun baten egiaztapenak agerian utzi badu ez-betetze kasu bat, ez da onartuko ez-betetzeak eragindako alderdiak erretiratzea.

8.5. Onuradunak aurkeztutako laguntza eskaerak edota bestelako ziurtagiriak edozein momentutan zuzendu eta aldatu ahal izango dira ordainketaren aurretik, baldin eta agintaritza eskudunak kasu zehatzaren ebaluazio orokorraren gainean onartutako ageriko akatsik badago eta onuradunak fede onez jardun badu.

8.6. Laguntza eskaera bakoitzean, datuak zuzen betetzeaz gain, eskatzailearen adierazpen bat aurkeztuko da; adierazpen horretan honakoak jasoko dira:

- Laguntza jasotzeko baldintzak ezagutzen dituela.
- Ez duela helburu bererako beste nekazaritzako laguntzarik eskatu.

8.7. Laguntzen arteko bateraezintasunak, 22. artikuluan deskribatuak, errespetatu beharko dira.

8.8. Laguntza horiek jasotzeko baldintzak bete behar dituzten eta laguntzetatik eratorritako konpromisoak hartzen dituzten elkarte ustiategietako titularrak eta, hala badagokio, bazkideak izango dira eskabide bakarrean agertzen direnak, eskaera bakarra aldatzeko epea amaitzen den egunean.

9. artikulua. Eskaeraren dokumentuak

9.1. Dirulaguntza eskatzeko betekizunak, betekizun horiek egiaztatzeko modua eta aurkeztu beharreko dokumentazioa, ondorengo 9.2 eta 9.3 artikuluetan aipatzen direnez gain, foru dekretu honen II. eranskinean esku-hartze bakoitzerako ezarritakoak dira.

9.2. Zerga betebeharrak eta Gizarte Segurantzarekikoak egunean daudela ziurtatzen duen agiria.

Laguntza eskaera aurkezteak berekin dakar eskatzaileak Nekazaritza Sailari baimena ematea zerga betebeharretan eta Gizarte Segurantzarekikoetan egunean dagoela adierazten duen ziurtagiria zuzenean eskuratzeko. Dena den, eskatzaileak berariaz adierazita uka dezake baimen hori, eta eskakizun horiek betetzen dituela egiaztatzen duten ziurtagiriak aurkeztu beharko ditu.

Ondorio horietarako, otsailaren 11ko 18/1997 Foru Dekretuan, urriaren 5eko 58/2004 Foru Dekretuak partez aldatuan (azken foru dekretu hori dirulaguntzen onuradunek zerga eginbeharrek betetzen dituztela kreditatzeko prozedurari eta horrela kreditatu beharrekiko salbuespen araubideari buruzkoa da), xedatutakoa aplikatuko da.

9.3. Arabako Foru Aldundiak beharrezko den dokumentazioa bilduko du laguntza modu telematikoa kudeatzeko, salbu eta eskatzaileak berriaz adierazten badu kontrakoa. Nolanahi ere, foru aldundiak beretzat gordetzen du beharrezko deritzon dokumentazio osagarria eskatzeko eskubidea dekretu honetan ezarritako laguntzak eskatzen dituzten pertsoneri, eskaerak behar bezala balioetsi ahal izateko.

9.4. Eskaeretan akatsak antzematen badira edo zerbait falta bada, organo instrukzio egileak errekerimendua egingo die interesdunei eskatzen diren baldintzei buruzko akatsak konpontzeko eta/edo eskatzen diren agiriak aurkezteko 10 egun balioduneko epean, errekerimenduaren jakinarazpena jaso eta hurrengo egunetik zenbatzen hasita, eta adieraziko die hori egin ezean atzera egin dutela ulertuko dela, Administrazioen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 68.1 artikuluan xedatutakoaren arabera.

10. artikulua. Izapidetzea

10.1. Eskaerak aurkezteko epealdia amaituta, espedienteak Nekazaritza Garapenerako Zerbitzuak izapidetuko ditu.

10.2. Espedientea izapidetzen den bitartean, organo kudeatzaileak behar dituen argibide eta agiri gehigarriak eskatu ahalko dizkio eskatzaileari (pertsonari edo erakundeari), ebazpen proposamena egiteko beharrezko diren datuak zehaztu eta egiaztatzeko. Interesdunak ez badu ezer egiten izapide hori betetzeko, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 73. artikuluan xedatutakoa beteko da.

10.3. Foru dekretu honetan ezarritako laguntzak norgehiagoka prozedura bidez emango dira. Zehaztutako laguntza eskaerei dagozkien finantza beharrek laguntza horretarako dagoen aurrekontua gainditzen badute, 11. artikuluan xedatutakoa aplikatuko da.

10.4. Laguntza horiek balioetsiko dituen kide anitzeko organoa ondoren aipatzen diren pertsonen edo, beharrezkoa balitz, haien ordezkoez osatuko dute:

- Nekazaritza Garapenerako Zerbitzuaren burua.
- Nekazaritza Garapenerako Zerbitzuaren teknikaria.
- Nekazaritzako Idazkaritza Teknikoko Zerbitzuaren burua.

Ezinezkoa denean izan ezik, emakumeek ordezkaritza orekatua izango dute.

Foru dekretu honetan ezartzen ez diren kasuei eta inguruabarrei dagokienez, kide anitzeko balioespen organoak bidezko zat jotzen dituen irizpideak aplikatu ahal izango ditu, modu arrazoiatuan.

11. artikulua. Lehentasun taldeak

11.1. Laguntzak eskuratzeko baldintzak betetzen dituzten eskaera guztiei erantzuteko aurrekontu nahikorik ez badago, onuradun guztien artean banaketa proportzionala egingo da, eman beharrene zentzuzkoa aurrekontu erabilgarrira egokitzeko.

11.2. Oinarri arautzaile hauen babesean laguntza eman ondoren, ingurumen eta klima konpromisoak eta bestelako kudeaketa konpromisoak hartzeko laguntzen hurrengo deialdiak egiteko, lehenengo urtean erabilitako zentzuzkoa gainditzen duen kreditua egon beharko da. Partidaren kreditua lehen urtean hartutako konpromisoerantzuteko behar baino handiagoa bada, baina ez bada eskaera guztiei erantzuteko nahikoa, honako lehentasun talde hauek ezarritako onuradunak hautatzeko:

1º. 2023-2027 NPBraren Plan Estrategikoaren babespean indarrean dauden konpromisoak dituzten eskaerak, konpromiso mailarik altuena izan duen urtean emandako zentzuzkoaren berdina den gehieneko zentzuzkoarekin. Konpromiso mailarik altuena hainbat urtetan ematen bada, kontuan edukiko da haietan hartutako zentzuzko handiena.

2°. Faseka lehenengo aldiz instalatzeko prozesuan eta dagokion NPBPEren esku hartzearen babespean dauden nekazari gazteen eskaerak, konpromiso mailarik altuena duen urtean emandako kopuruarekin alderatuta zenbatekoek izan dituzten gehikuntzaz.

3°. Delako deialdiaren urtean aurkeztutako eskaera berriak.

4°. Konpromisoak indarrean dituzten gainerako eskaerak, konpromiso mailarik altuena duen urtean emandako kopuruarekin alderatuta zenbatekoek izan dituzten gehikuntzaz.

Kreditua taldeetako baten eskaera guztiei erantzuteko nahikoa ez bada, kreditua agortzen den taldeari emango zaizkio laguntzak, 11.1 atalean deskribatutako banaketa proportzionala aplikatuz.

12. artikulua. Laguntzaren kalkulua. Zenbatekoak

12.1. Laguntza hauetan, onuradunei urteko prima bat ordainduko zaie nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoaren indarraldiko urteetan. Prima hori esku hartze bakoitzean definituta dago. Laguntza horiek sinatutako konpromisotik eratorritako kostu gehigarriak eta diru sarreren galerak estaliko dituzte (lortu gabeko irabazia).

12.2. Azpineurri bakoitzeko laguntzaren kalkulua II. eranskinean zehazten da.

12.3. Laguntza hauek ez zaizkie nekazariei emango, baldin eta ingurumen eta klima konpromisoekin eta bestelako kudeaketa konpromisoekin lotutako esku hartze guztietarako 300,00 eurotik beherako guztizko zenbatekoa badute, dirulaguntzen irizpideak ez betetzeagatiko administrazio zigorrak aplikatu aurretik.

13. artikulua. Kontrolak

13.1. Onuradunek onargarritasun betekizunak eta foru dekretu honetan ezarritako baldintzak betetzen dituztela egiaztatzeko, Nekazaritza Sailak administrazio kontrolak, monitorizazio kontrolak eta baldintzen kontrolak egingo ditu, honako arau hauetan ezarritakoaren arabera: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/2116 (EB) Erregelamendua, 2021eko abenduaren 2koa, nekazaritza politika bateratuaren finantzaketari, kudeaketari eta jarraipenari buruzkoa eta 1306/2013 (EB) Erregelamendua indargabetzen duena; 1047/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, Nekazaritza Politika Erkideko plan estrategikoko eta beste laguntza batzuetako esku hartzeen kudeaketari eta kontrolari buruzkoa; 1049/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, zuzeneko ordainketak, landa garapeneko ets POSEI programako urteko ordainketa jakin batzuk jasotzen dituzten onuradunek bete beharreko baldintza indartuak eta gizarte baldintzak aplikatzeko arauak ezartzen dituena.

13.2. Onuradunak utzi behar du Arabako Foru Aldundiak ustiatégian agindutako ikuskatze bisita guztiak egiten, eta eman behar du laguntzaren gainean eskatzen zaion informazio guztia.

14. artikulua. Zigorak, murrizketak eta zehapenak aplikatzea

14.1. Zigorak eta murrizketak aplikatzeko, 2023ko otsailaren 28ko 147/2023 Errege Dekretuan xedatutakoa bete behar da. Dekretu horren bidez, Nekazaritza Politika Erkidearen plan estrategikokoan jasotako esku hartzeetan zigorak aplikatzeko arauak ezartzen dira.

14.2. Atariko eta lehenengo tituluetan zehaztutako zigorak aplikatuko dira, eta izaera mugatzailerik gabe, honako hauek:

- a) Eskabidea epez kanpo aurkeztu izana.
- b) Nekazaritzako lurzati guztien azalaren aitorpen osatugabea.
- c) Baldintzak.
- d) Gainazalen gehiegizko aitorpenaren ondoriozko zigorra.

14.3. Halaber, aplikatzekoa izango da, besteak beste, abenduaren 23ko 30/2022 Legean, Nekazaritza Politika Erkidea eta hari lotutako beste gai batzuk kudeatzeko sistema arautzen duenean, eta abenduaren 27ko 1049/2022 Errege Dekretuan, zuzeneko ordainketak, landa garapeneko eta POSEI programako urteko ordainketa jakin batzuk jasotzen dituzten onuradunek bete beharreko baldintza indartuak eta gizarte baldintzak aplikatzeko arauak ezartzen dituenen, definitutako arau hausteen eta zehapenen araubidea.

14.4. Ez da zigorrik ezarriko ez-betetzea ezinbesteko arrazoiengatik edo otsailaren 28ko 147/2023 Errege Dekretuaren 5. artikuluan aurreikusitako beste inguruabar batzuegatik gertatzen bada. Errege Dekretu horrek Nekazaritza Politika Erkidearen plan estrategikoan jasotako esku hartzeetan zigorrak aplikatzeko arauak ezartzen ditu.

14.5. Onuradun batek ezin izan badu konpromisoa bete ezinbesteko arrazoiengatik edo salbuespenezko inguruabarrengatik, dagokion ordainketa proportzionalki kenduko da ezinbesteko kasua edo salbuespenezko inguruabarra gertatu den urteetarako. Ezinbesteko kausa edo salbuespenezko inguruabarrak gertatu aurretik kostu gehigarririk edo lortu gabeko irabazirik izan ez duten konpromisoko alderdiei soilik eragingo die ordainketa kentzeak. Laguntzak ez dira kenduko diruz laguntzeko irizpideei eta gainerako betebeharrei dagokienez, eta ez da zigorrik ezarriko.

14.6. Onuradunak laguntza jasotzeko datu faltsuak eman dituela edo zabarkeriagatik beharrezko informazioa eman ez duela erabakitzen denean, laguntza ukatuko zaio edo osorik kenduko zaio. Gainera, onuraduna laguntza edo esku hartze beretik kanpo geratuko da irregulartasuna antzeman den urte naturalean edo laguntza deialdian, eta hurrengo bi urte naturaletan edo laguntza deialdietan.

15. artikulua. Dirulaguntzak jasotzeko baldintzak eta beste konpromiso edo betebeharrak ez betetzeagatik murrizketak eta zigorrak

15.1. Eskatutako laguntza osorik ukatuko da, baldin eta dirulaguntzak jasotzeko baldintzak, konpromiso baztertzailak edo oinarrizko egoera ez badira betetzen ustiategi osoan. Diruz laguntzeko irizpideak edo baldintzak ez betetzeari dagokionez, ez-betetze bat baztertzailatzat hartuko da, baldin eta ez-betetze horrek ez baditu betetzen dirulaguntza emateko eta, hala badagokio, laguntza mantentzeko ezarritako irizpideak edo baldintzak.

15.2. Konpromisoak edo beste betebeharrak batzuk ez betetzeagatik zigorren kalkuluari dagokionez, laguntza ukatu edo kendu egingo da, osorik edo partzialki, ezarritako konpromisoak betetzen ez badira. Ez-betetze horiek berariaz kalifikatzeko eta laguntzaren zigorraren ehunekoa zehazteko, ez-betetzeak baloratu eta ebaluatu beharko dira, haien larritasunaren, irismenaren, iraunkortasunaren, errepikapenaren eta asmoaren arabera. Kontuan izango da ez betetzearen proportzionaltasuna, erabakitzeko azalera edo animalia zehatz batean bakarrik eragiten duen. Kasu horretan, murrizketa ustiategiaren zati horretan aplikatu beharko da. Hala ez bada, ustiategi osoari gotzi beharko zaio.

– Oinarrizko konpromisoa ez betetzea: ehuneko 50eko murrizketa laguntzan. Oinarrizko konpromiso bat konpromisoaren aldi berean ez bada berriro betetzen, laguntza ukatu egingo da.

– Konpromiso nagusia ez betetzea: ehuneko 20ko murrizketa laguntzan. Ez betetzeak behin eta berriro gertatzen badira, ehuneko 40ko murrizketa aplikatuko da konpromiso bat betetzen ez den bigarren urtetik aurrera.

– Bigarren mailako konpromisoa ez betetzea: ehuneko 5eko murrizketa laguntzan. Ez betetzeak behin eta berriro gertatzen badira, ehuneko 10eko murrizketa aplikatuko da konpromiso bat betetzen ez den bigarren urtetik aurrera.

Konpromiso bat baino gehiago behin baino gehiagotan betetzen ez direnean, haietako bakoitzari aplikatu ahal zaizkien murrizketak gehituko dira.

15.3. Konpromisoaren aldi konprometitutako gehieneko azalera edo AzLU kopurua mantendu ezean, honako zigor hauek aplikatuko dira:

MURRIZKETA		
* MURRIZKETA EHUNEOA, KONPROMETITUTAKO GEHIENOKO AZALERATIK EDO AZLU KOPURUTIK	EZ-BETETZEAREN 1. URTEA	EZ-BETETZEAREN 2. URTETIK AURRERA
ehuneko 10 < murrizketa ≤ ehuneko 40	ehuneko 20	ehuneko 40
ehuneko 40 < murrizketa ≤ ehuneko 60	ehuneko 50	ehuneko 100
ehuneko 60 < murrizketa ≤ ehuneko 100	ehuneko 100	ehuneko 100

* Murrizketa ehunekoa = (hauen bien arteko aldea: konprometitutako gehieneko azalera edo AzLU kopurua; eta dirulaguntza jasotzeko baldintzak, oinarritzko egoera eta konpromiso baztertzailerak betetzen dituen azalera edo AzLU kopurua), konprometitutako gehieneko azalera edo AzLU kopuruaz zatituta eta 100ekin biderkatuta.

Nolanahi ere, konprometitutako gehieneko azalera edo AzLUak mantentzea behin eta berriro ez betetzeak ez du ekarriko aurreko urteetan jasotako kopuruak itzultzea.

Konprometitutako azalera edo AzLU kopurua bat etorriko da konpromiso aldi ordaindutako gehieneko azalarekin edo AzLU kopuruarekin. Kontrolen ondorioz ikusten baldin bada dirulaguntza jasotzeko baldintzak, oinarritzko egoera eta konpromiso baztertzailerak betetzen dituen azalera edo AzLU kopurua txikiagoa dela konprometitutako azalera edo AzLU kopurua baino, eta zigorra jartzen bada konprometitutako azalera edo AzLU kopurua mantendu ez izanagatik, konprometitutako azalera edo AzLU kopuru berri bat ezarriko da dirulaguntza jasotzeko baldintzak, oinarritzko egoera eta konpromiso baztertzailerak betetzen dituen azalera edo AzLU kopurua oinarri hartuz.

15.4. Dirulaguntza jasotzeko betekizunak, oinarritzko egoera edo nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoak ez badira betetzen eta horren ondorioz ordainketa eskaera ukatzen bada, edo laguntzaren ordainketaren eskaera ez bada aurkezten, ordura arte eskuratutako laguntzak Arabako Foru Ogasunari itzuli beharko zaizkio, lege aplikatu beharreko interesekin batera, baldin eta egoera horietakoren bat konpromiso aldi zehar bi kanpainatan gertatzen bada.

Konpromisoa indarrean dagoen aldiko edozein urtetan laguntza ordaintzeko urteko eskaera aurkezten ez bada, jarraipena egingo da, dirulaguntza jasotzeko baldintzak, oinarritzko egoera eta lotutako konpromisoak betetzen direla egiaztatzeko.

16. artikulua. Baldintza artifizialak sortzea

16.1. Onuradunek baldintza artifizialak sortzeari dagokionez, abenduaren 27ko 1047/2022 Errege Dekretuaren 3. artikuluan xedatutakoa beteko da, eta arreta berezia jarriko da ustiategi zatiketa artifizialean, degresibitatearen aplikazioa saihesteko edo minimizatzeke, bai eta diruz lagun daitezkeen gehieneko unitateak eta/edo ustiategi bakoitzak jaso dezakeen gehieneko dirulaguntza kopurua saihesteko ere.

16.2. Pertsona fisiko titularrak edo elkartutako ustiategietako bazkideak bi ustiategitan edo gehiagotan inskribatuta egonez gero, dela bakarka, dela elkartutako ustiategi bateko bazkide moduan, laguntza hau ustiategi bakar batean konputatuko da, eta bazkide edo kiderik gehien duen ustiategi elkartua lehenetsiko da.

17. artikulua. Ebazpena eta jakinarazpena

17.1. Kide anitzeko balorazio organoak proposatuta, espedienteak indarreko araudiaren arabera eskumena daukan foru organoak ebatziko ditu. Ebazpenak administrazio bidea amaituko du, eta horren aurka administrazioarekiko auzi errekurtsioa jarri ahal izango da Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusian, errekurtsio horretarako arauari jarraikiz. Gainera, aukerako berraztertze errekurtsioa ere jarri ahal izango da.

17.2. Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzei buruzko urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauaren 23.4 artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, gehienez sei hilabeteko epea izango da prozeduraren ebazpena eman eta jakinarazteko, eskabideak aurkezteko epea bukatzen denetik

aurrera. Epe hori hiru hilabetez luzatuko da ofizioz, Kudeaketa eta Kontrolerako Sistema Integratuan sartutako gainerako esku hartzeen kontrolen emaitzak jaso ez badira. Epealdi hori igaro eta berariazko ebazpenik eman eta jakinarazten ez bada, eskabidea ezetsi dela esan nahi du, halaxe xedatzen baitu azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorrak, dirulaguntzenak, 23.5 artikuluan.

17.3. Laguntzak emateko ebazpenek espediente bakoitzean ezarriko dute zein izango den laguntzaren zenbatekoa eta zein haren finantziazioaren jatorria. Laguntza murriztu edo txikitzen bada edo ebazpen negatiboa badago, arrazoa zehaztuko da, bai eta, hala badagokio, kopurua ere.

17.4. Laguntzaren ebazpena banan-banan jakinaraziko da eta aurreko atalean adierazitako informazioa emango da jakinarazpenean.

18. artikulua. Laguntzak ordaintzea

Laguntza ordainduko da behin Nekazaritza Sailak Batasunaren indarreko arautegian exijitutako egiaztapen eta kontrolak egin eta gero.

Ordainketa egin ondoren jakiten bada laguntza ematean zeuden inguruabarrak aldatu direla, deialdiaren urtean beste esku hartze edo laguntza batzuen inguruan egindako kontrolen ondorioz, baldintzak betetzearen ondorioz, eta abar, ordainketa egokia birkalkulatuko da, zehazten diren baldintza berriekin bat etorriz. Zenbateko hori ordaindutakoa baino txikiagoa bada, bien arteko aldea eta berandutze-interesak itzulketa-espediente baten bidez berreskuratuko dira.

19. artikulua. Onuradunen betebeharrak

Foru dekretu honetan araututako laguntzen onuradunek betebeharrak bete beharko dituzte:

a) Emandako dirulaguntza onartzea. Laguntza eman zaiela dioen jakinarazpena jasotzen duten egunetik aurrera, 15 eguneko epean laguntzari uko egiten ez badiote berariaz eta idatziz, onartu egin dutela ulertuko du Administrazioak.

b) Foru dekretu honen babespean jasotako laguntzaren inguruan dituzten funtzioak baliatuz, Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza eta Ogasun sailek, Euskal Autonomia Erkidegoko erakunde ordaintzaileko organo eskudunek, Herri Kontuen Euskal Epaitegiak eta Europar Batasuneko organo eskudunek eskatzen duten informazio oro ematea.

c) Laguntza zuzen eman dela egiaztatzeko behar diren kontrol guztiak gainditzea.

d) Dirulaguntzen Lege Orokorraren Erregelamenduaren 31. artikuluan ezarritako informazio eta publizitate arloko betebeharrak betetzea. Halaber, onuradunentzat ezarritako informazio eta publizitateko betebeharrak bete beharko dituzte, Europako Batzordearen 2021eko abenduaren 21eko 2022/129 (EB) Betearazpen Erregelamenduaren 5. eta 6. artikuluetan eta II. eta III. eranskinetan zehaztutakoaren arabera.

20. artikulua. Ebazpenaren aldaketa, ez-betetzeak eta itzulketa

20.1. Laguntzaren xedea betetzen bada, baina dirulaguntza emateko kontuan izandako baldintzak aldatzen badira, hura emateko ebazpena ere aldatu ahalko da.

20.2. Onuradunek ez badituzte betetzen foru dekretu honetan hartutako konpromisoak edo/eta foru dekretu honetan eta laguntza emateko ebazpenean ezarritako baldintzak eta xedea, edo laguntza eskuratzen badute horretarako bete behar diren baldintzak bete gabe, galdu egingo dute emandako laguntza jasotzeko eskubidea, eta dagoeneko diru kopururen bat jaso badute, Arabako Foru Ogasunari itzuli beharko diote nahitaez, aplikatu beharreko legezko interesak gehituta. Horrek guztiak ez dio kalterik egingo bidezko egintzak bideratzeari, Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzen urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauak xedatutakoaren arabera.

20.3. Zenbateko horiek zuzenbide publikoko diru sarreratzat joko dira, legez dagozkion ondorioetarako.

20.4. Nekazaritza Saileko foru diputatuaren foru agindu bidez erabakiko da dirulaguntza osorik edo horren zati bat itzuli behar den, ikuskapen edo kontrol txostenari eta itzultzeko proposamenari atxikiz, onuradunari entzun ondoren.

20.5. Dirulaguntza osoa edo zati bat itzultzeko prozeduraz gainera, Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzen urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauan aurreikusitako arau hausteengatik zehapen prozedura abiarazi ahalko da.

21. artikulua. Araubide juridikoa

Foru dekretu honetan ezarritako laguntzen onuradunek Arabako Lurralde Historikoko Dirulaguntzei eta Transferentziei buruzko urriaren 19ko 11/2016 Foru Arauan, Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorrean eta uztailaren 21eko 887/2006 Errege Dekretuaren bidez onartutako Dirulaguntzei buruzko Lege Orokorrean Araudian ezarrita dagoena bete behar dute, bai eta Europako, estatuko eta autonomia erkidegoko gainerako xedapen aplikagarriak ere.

22. artikulua. Beste laguntza batzuekiko bateragarritasuna

22.1. Foru dekretu honetan garatzen diren laguntzak bateraezinak izango dira beste erakunde publiko edo pribatu batzuek emandako beste zeinahi diru laguntzarekin, xede eta helburu berdinak baditu, kontrakoa berariaz arautzen ez bada Europar Batasuneko, estatuko, Euskal Autonomia Erkidegoko edo foruko legerian, edota Espainiako NPBren Plan Estrategikoan.

22.2. Esku hartzeak bateraezinak izango dira. Azalerako edo ganaduko unitate bererako ezin izango dira bi prima pilatu kontzeptu ezberdinengatik, baldin eta bateraezintasuna beharrezkoak baina baztertzailak diren ezaugarriengatik sortzen bada; horretarako, ondoko bateraezintasun koadroa ezartzen da.

	6501.1	6501.2	6501.3	6501.4	6503	6505.1
ekoizpen integratua (6501.1)		X	X		X	
Laborantza jasagarriko konpromisoak (6501.2)	X				X	
Biodibertsitaterako erlezaintza (6501.4)						
Nekazaritza ekologikoa ingurumena kontuan edukiz kudeatzeko konpromisoak (6503)	X	X	X			
Baliabide genetikoak babesteko konpromisoak (6505.1)						

X: lurzati berean bateraezinak diren jarduketak (bateraezintasunak soilik zehaztuko dira lurzatiaren erabilerak bi esku hartzeen aplikazioa ahalbidetzen badu).

23. artikulua. Laguntzen finantzaketa

23.1. Foru dekretu honetan ezarritako laguntzetara bideratzen diren baliabide ekonomikoak Arabako Foru Aldundiaren Nekazaritza Sailaren aurrekontu kredituetatik aterako dira, eta batera finantzatu ahalko ditu Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtzak (LGENF), ehuneko 80eko kopuruan.

23.2. Arabako Foru Aldundiaren Nekazaritza Sailak finantziazio gehigarria eman ahalko du, diru laguntza hauetarako baliabide ekonomikoak handitzera zuzenduta; zenbateko gehigarri hori estatuko finantzaketa osagarritzat hartuko da, Arabako Foru Aldundiaren aurrekontu kredituen kontura.

23.3. Arabako Foru Aldundiak laguntzaren guztizko zenbatekoa ordainduko dio onuradunari, bai LGENFk finantzatutako zatia, halakorik badago, bai Arabako Foru Aldundiak berak finantzatutako zatia. Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtsetik (LGENF) datozen laguntzen zatia Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra ordainduko dio Arabako Foru Aldundiari, haren erakunde ordaintzailearen bidez, abenduaren 9ko 275/2020 Dekretuan (Dekretu horren bidez Nekazaritza Bermatzeko Europako Funtzak (NBEF) eta Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtzak (LGENF) finantzatutako gastuen erakunde ordaintzailearen antolakuntza eta funtzionamendu-araubidea Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzen dira), eta Nekazaritza Sailaren aurrekontu partidetan sartuko dira, xede horretarako irekitako kontuaren bidez.

24. artikulua. Iruzurraren eta interes-gatazkaren aurkako borroka

Europar Batasunaren eta Europako Funtsen kudeaketan inplikaturako administrazioen finantza interesak babesteko, Foru Aldundiak iruzurraren aurka borrokatzeko politika indartuko du, eta laguntzen kudeaketan gardentasuna zainduko du, NPBk kofinantzatutako esku hartzeen esparruan egon daitezkeen interes gatazkei aurre egiteko estrategiak eta neurriak ezartzearen bidez. Alde horretatik, 2023-2027ko Nekazaritza Politika Bateratuaren Plan Estrategikoa (NPBPE) Euskal Autonomia Erkidegoan ezartzeko xedapenak ezartzen dituen dekretuan xedatutakoari jarraituko zaio.

II. ERANSKINA**INGURUMEN ETA KLIMA KONPROMISOAK ETA BESTELAKO KUDEAKETA KONPROMISOAK
HARTZEAGATIK EMATEN DIREN LAGUNTZEN ERREGULAZIO ESPEZIFIKOA****A. Nekazaritza eta ingurumen konpromisoak nekazaritzako azaleretan**

A.1 Esetarako behien arau teknikorako ekoizpen integratua (6501.1).

A.1.1 Helburua.

Ekoizpen integratuaren helburua biodibertsitatea sustatzea, baliabide naturalen eraginkortasuna hobetzea eta uren eta lurzoruen kutsadura murriztea da. Ahalik eta baliabide eta mekanismo natural gehien erabiliko dituzten landare ekoizpenerako metodologiak hartzea sustatzen da, epe luzera nekazaritza jasangarria eta baliabide naturalen babesa ziurtatzeko. Horretarako, kontrolerako metodo biologikoak eta kimikoak eta gizartearen eskakizunak, ingurumenaren babesa eta nekazaritzaren produktibitatea bateragarri egingo dituzten beste teknika batzuk erabiltzen dira, bai eta sistemaren babespeko landare produktuak manipulatzeko, ontziratze, eraldatzeko eta etiketatze eragiketak ere. Esku hartze horren helburua da ingurumenari eta klimari mesede egingo dioten nekazaritza jardunbideak mantentzea eta jardunbideetan beharrezko aldaketak egitea. Neurriaren xedea da azalera ekoizpen integratuko araudiak ezartzen duenaren arabera lantzea, eta horretarako hainbat jarduketa egitea. Jarduketa horien artean honako hauek daude:

- Biodibertsitatea sustatzea eta hobetzea.
- Lurzoruko landare estalkia mantentzea.
- Lurra, ureztatzeko ura eta labore iraunkorretako hostoak aztertzea.
- Labore bakoitzerako ongarritze programa bat ezartzea.
- Belar txarrak eta landare hondarrak kentzea.
- Lurra prestatzea.
- Ureztatzeko teknikak.
- Txandaketak.

A.1.2 Dirulaguntza jasotzeko baldintzak eta konpromiso baztertzailak.

- Euskadiko ekoizpen integratuko operadoreen erregistroan izena emanda egotea, ekoizleen atalean, laguntza eskatzeko epea amaitzen den egunean.
- Dagokion arau tekniko espezifikoak araututako esnetarako behien ekoizleak izatea.
- Ustategiak gutxieneko azalera hau izatea: ekoizpen integratuko 5.000 m²-ko laboreak.

– EAEko ekoizpen integratuari buruz indarrean dagoen araudia betetzea (otsailaren 13ko 31/2001 Dekretua, EAEko ekoizpen integratuari buruzkoa, urriaren 21eko 259/2003 Dekretuz aldatua). Ekintza hori erabatekoa da produkzio baldintzei eta baldintza horiek betetzeko kontrol mekanismoei dagokien guztian.

– Arau tekniko orokorra betetzeaz gain laguntza eskaera egiteko unean indarrean zeuden ekoizpen orientazio konprometitutakoei buruzko arau tekniko bereziak betetzea.

A.1.3 Konpromiso espezifikoak:

– Konprometitutako azalera urtero mantentzea. Konprometitutako azalera bat etorriko da konpromisoa indarrean dagoen bitartean ordaindutako gehieneko azalerekin.

– Urtero, hasiera batean konprometitutako azalera handitzeko aukera izango da. Urteko azalera gehikuntzak ordaintzea aurrekontu baliabideen mende egongo da. Gehikuntza hori diruz lagundua bada, nekazaritza eta ingurumen kontratu sinatuaren iraupen epea amaitu artean eutsi beharko zaio azalera konprometitu berriari.

– Nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoa indarrean dagoen bitartean, konprometitutako gehieneko azalera gehienez ehuneko 10ean murriztu ahal izango da.

– Ekoizpen integratuko praktika agronomikoak atxikitzea labore jakin baterako baliatutako azalera guztian. Hala, konpromisoa ez da aplikatzen lurzati finkoetan, baizik eta labore finkoetan.

A.1.4 Gutxieneko arauak.

Nekazaritza ustiategi onuradunek NPBren Plan Estrategikoan esku hartze honetarako adierazten diren gutxieneko arauak bete behar dituzte (oinarrizko egoera):

– Baldintzetako nekazaritza eta ingurumeneko baldintza onei (BCAM) dagokienez:

– BCAM5: Laborantzaren kudeaketa, lurzorua degradazio eta higadura arriskua murrizteko. Horretarako, maldaren inklinazioa kontuan hartu beharko da.

– BCAM6: Lurzorua gutxieneko estaldura, aldi ahulenetan lurzoruak gorri egotea saihesteko.

– BCAM7: Laboretarako lurren txandaketa, urpeko laboreetan izan ezik.

– Baldintzetako Kudeaketarako Lege Betekizunei (RLG) dagokienez:

– RLG1: Ur politikaren esparruan jarduteko esparru komunitarioa ezartzea.

– RLG2: Urak nekazaritza iturrietatik eratorritako nitratoek eragindako kutsaduratik babestea.

– RLG8: Pestiziden erabilera jasangarria lortzeko jarduketa komunitarioaren esparrua ezartzea.

– Ongarriak erabiltzeko gutxieneko baldintzak errespetatzea:

– EAEn arriskupeko gunetzat jo ez diren gunetarako araudi autonomikoa: Nekazaritzako Jardunbide Egokien Kodean ezarritakoak EAEn arriskupeko gunetzat jo ez diren gunetarako (112/2011 Dekretua; 116. EHAA, 2011ko ekainaren 20koa).

– EAEn arriskupeko gunetzat jo diren gunetarako araudi autonomikoa: Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburuaren 2021eko maiatzaren 12ko Aginduan ezarritakoak; agindu horren bidez, Euskal Autonomia Erkidegoko arriskupeko gunetarako jarduketa programa onartzen da, nekazaritza jardueratik eratorritako nitratoek ura kutsatzeko arriskuari dagokionez. (108. EHAA, 2021ko ekainaren 3koa).

A.1.5 Dokumentazio espezifikoa.

Laguntza eskaeran, kontsulta baimentzeaz gain, edo, halakorik ezean, 9. artikuluan oro har adierazitako dokumentazioa aurkezteaz gain, honako dokumentu hauek kontsultatzeko baimena eman beharko da:

– Eusko Jaurlaritzako ekoizpen integratuko operadoreen erregistroko kide izatearen ziurtagiria.

Dena den, eskatzaileak berariaz adierazita uka dezake baimen hori, eta berak aurkeztu beharko ditu eskakizun horiek betetzen dituela egiaztatzen duten ziurtagiriak.

A.1.6 Laguntzaren zenbatekoa.

Laguntza urteko 98,00 euroko prima da, eskatutako baldintzak eta konpromisoak betetzen dituen bazka laboreen hektarea bakoitzeko.

Onuradunei esleitutako onura publikoko mendiak ez dute kontzeptu horrengatik laguntza jasotzeko eskubiderik izango.

Diruz lagun daitekeen ustiategi bakoitzeko gehieneko azalera 25 hektareakoa izango da.

A.2 Biodibertsitaterako erlezaintza (6501.4).

A.2.1 Helburua.

Esku hartze hori erlezaintza sustatzeko eta mantentzeko hartu da, bai nekazaritzaren eremutik bai erlezaintzaren eremutik, EAEko biodibertsitateari ekarpen handia egiten diolako. Europako Parlamentuaren 2018ko martxoaren 1eko Ebazpenak, Europar Batasuneko erlezaintza sektorearen etorkizunari eta erronkei buruzkoak (2017/2115 (INI)), kontuan hartuzkoetan ezartzen du erlezaintza sektorea funtsezkoa dela Europar Batasunerako, eta ekarpen nabarmena egiten diola gizarteari ingurumenaren ikuspegitik, oreka ekologikoari eta dibertsitate biologikoari eusteko.

A.2.2 Dirulaguntza jasotzeko baldintzak eta konpromiso baztertzailak:

– Abere Ustiategien Erregistroan inskribatutako erlezaintzako ustiategien titularrak izan behar dute.

– Gutxienez 80 erlauntz eduki behar dituzte inskribaturik Abere Ustiategien Erregistroan.

– Kokaguneen, mugimenduen eta tratamenduen oharrek eguneratuta edukitzea (Erlezaintzako erregistroa ustiapen koadernoan).

– Barroasiaren eta horri lotutako gaixotasunen aurkako borroka sistema bat aplikatzea, Abeltzaintza Zerbitzu egokiak agindutakoaren arabera.

– Erlezaintzako elkarte bateko kide izatea edo kanpo aholkularitza teknikoa izatea.

– Ezti ekologikoko erlauntzak izanez gero, ekoizpen ekologikoari buruzko arauen arabera ekoitzi izana justifikatu beharko da.

– Erlauntza bakoitzak ez du izango 80 erlauntza baino gehiago, salbu eta negu pasan eta/edo beste lurralde batzuetara aldatzean. Erlezain beraren erlategien arteko gutxienezko tartea 500 metrokoa izango da. Ekoizle beraren elkarren ondoko erlategien artean distantzia hori errespetatzen ez bada, baina guztira 80 erlauntza baino gehiago ez badaude, konpromisoa betetzen dela ulertuko da.

– Urtero ustiatze plan bat aurkeztu beharko du, erlauntzak mugitzeko aurreikuspenak barne hartzen dituena (egonaldia; transhumantzia plana, egokia bada; kokaguneak).

A.2.3 Konpromiso espezifikoa.

A.2.3.1 Onuradunenak.

Onuradunak, laguntza indarrean dagoen aldian, konpromiso hauek bete beharko ditu:

– Oinarrizko konpromisoak:

– Gehienez ere erlauntzen ehuneko 80k egin ahalko dute transhumantzia Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo.

– Konpromiso nagusiak:

– Erlauntzak urtean sei hilabete jarraian, behintzat, egongo dira Euskal Autonomia Erki-degoko leku berean kokatuta, urtarriletik urrira arteko hilabeteetan, bi hilabete horiek barne.

A.2.3.2 Konprometitutako erlauntzenak:

– Konprometitutako erlauntzak urtero mantendu behar dira. Konprometitutako erlauntzak bat etorriko dira konpromisoa indarrean dagoen bitartean ordaindu diren gehieneko erlauntzekin.

– Urtero gehitu ahalko dira hasieran konprometitutako erlauntzen kopurua. Erlauntzen urteko gehikuntzak ordaintzea aurrekontu baliabideen mende egongo da. Gehikuntza hori diruz lagundutakoa bada, konprometitutako erlauntzen kopuru berriari eutsi beharko zaio sinatutako nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoaren indarraldia amaitu arte.

– Konpromisoaren aldi osoan, gehienez ehuneko 10eko gutxipena onartuko da konprometitutako erlauntzen gehieneko kopuruari dagokionez. Nolanahi ere, kontuan hartuko da azaleraren murrizketa zuzenean onuradunari egotz dakiokeen edo beste inguruabar batzuei egotz dakiekeen, bereziki “Vespa velutina”-ren erasoak eragindako arazoei; kasu horretan, ez da laguntza murriztuko konprometitutako azalerari ez eusteagatik.

A.2.4 Dokumentazio espezifikoa.

Laguntza eskaeran, kontsulta baimentzeaz gain, edo, halakorik ezean, 9. artikuluan oro har adierazitako dokumentazioa aurkezteaz gain, honako dokumentu hauek kontsultatzeko baimena eman beharko da:

– Erlezaintzako elkarteko kide izatearen edo kanpo aholkularitza teknikoa edukitzearen ziurtagiria.

Dena den, eskatzaileak berariaz adierazita uka dezake baimen hori, eta berak aurkeztu beharko ditu eskakizun horiek betetzen dituela egiaztatzen duten ziurtagiriak.

Nolanahi ere, onuradunak honako hauek aurkeztu beharko ditu:

– Urteko ustiapen plana, erlauntzen kokapenak (koordinatuetan) eta horiek mugitzeko aurreikuspenak jasotzen dituen, egonaldiaren iraupena eta transhumantzia plana adierazita, eredu normalizatuaren arabera.

– Erlezaintzako erregistroa (ustiapen koadernoak). Bertan erlategien kokapenak, mugimenduak eta kanpainan zehar egindako tratamenduak jasoko dira, eredu normalizatuaren arabera.

A.2.5. Laguntzaren zenbatekoa.

Laguntza urteko prima bat da, erleek nektarra biltzeko erabiltzen duten hektarea bakoitzeko, kontuan izanik erlauntz batek nektarra biltzeko 2 hektarea dauzkala, kopuru hauetan:

	PRIMA EURO/HA
Ezti normala	10,5
Ezti berezia	12,5

Ezti berezizat joko da Ekoizpen Ekologikoko arauen arabera ekoitzi dena.

B. Nekazaritza ekologikoa ingurumena kontuan edukiz kudeatzeko konpromisoak

B.1 Nekazaritza Ekologikoa (6503).

B.1.1 Helburua.

Esku hartze horren helburua da nekazaritza eta abeltzaintza jasangarria epe luzera bermatuko duten ekoizpen ekologikoko metodologiak erabiltzea sustatzea, baita baliabide naturalak babestea ere, eta, bereziki, EBren Itun Berdean honako gai hauei buruz ezarritako helburuak lortzen lagunduko du:

– Gaur egun nekazaritza ekologikorako azalerak handitzeko dagoen joera indartzea, birmoldaketa eta mantentze erregimen egokien bidez, baita elikagaien katean produktu ekologikoen eskari gero eta handiagoa sustatzearen eta merkatuen antolaketaren bidez ere.

– Klima aldaketa arintzea eta nekazaritzatik eratorritako berotegi efektuko gasen emisioak murriztea.

– Mantenu gaiak galtzea, nekazaritzako nitrogeno eta fosforoaren soberakina eta lixibiazioa murrizteko ekintza egokiak hastearen bidez.

– Biodibertsitatea; biodibertsitatearen galera geldiarazteko eta alderantzizatzeko, bereziki babestutako espezie eta habitatak, nekazaritza lurretako hegaztiak eta polinizatzaile basatiak, nekazaritza lurretako habitat babestuen kontserbazioa hobetzeko ahaleginak areagotzearen bitartez, NPBa finantzatzeko ezarritako lehentasunezko ekintza esparruarekin bat etorritz.

B.1.2 Dirulaguntza jasotzeko baldintzak.

B.1.2.1 Onuradunenak.

– Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura Ekologikoaren Kontseiluko (ENEEK) Operadoreen Erregistroan izena emanda egotea laguntza eskatzeko epea amaitzen den egunean.

– Nekazaritza ekoizpen ekologikoari buruz dagoen araudia betetzea. Ekintza hori erabatekoa da produkzio baldintzei eta baldintza horiek betetzeko kontrol mekanismoei dagokien guztian.

– Ustiategiak gutxienezko azalera hau izatea: 1.000 m²-ko baratzeko labore ekologikoa edo 5.000 m²-ko labore ekologikoak.

– Ez izana fruta eta barazki ekoizleen erakundeentzat MABean ezarrita dauden ekoizpen ekologikorako laguntzen onuradunak.

B.1.2.2. Lurzatiak.

– Lurzatiak ENEEKen kontrol sisteman egon behar dira inskribatuta, eskaerak aurkezteko epea amaitzen denean ekoizpen ekologikoa ziurtatzeko.

– Gainera, ardogintzarako mahastien kasuan, lurzatiek Arabako Mahastien Erregistroan inskribatuta egon behar dute.

– Belardiekin lotutako laboreei dagokien prima jasotzeko, ustiategi eskatzaileak larreen aprobetxamenduarekin bateragarria denazienda ekologiko ziurtatua izan behar du.

– Zurezko laboreen lurzatiek landaketa erregular homogeneoak eduki behar dituzte; ez da onartuko lerrokatzerik ez txertaka isolaturik.

– Ez zaie laguntzarik emango abeltzaintzek partekatzen dituzten herri larreetan dauden larreei.

B.1.3 Konprometitutako azalerak:

– Konprometitutako azalerak urtero mantendu behar dira. Konprometitutako azalera bat etorriko da konpromisoa indarrean dagoen bitartean ordaindutako gehieneko azalarekin.

– Urtero, hasiera batean konprometitutako azalera handitzeko aukera izango da. Urteko azalera gehikuntzak ordaintzea aurrekontu baliabideen mende egongo da. Gehikuntza hori diruz lagundua bada, nekazaritza eta ingurumen kontratu sinatuaren iraupen epea amaitu artean eutsi beharko zaio azalera konprometitu berriari.

– Nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoa indarrean dagoen bitartean, konprometitutako gehieneko azalera gehienez ehuneko 10ean murriztu ahal izango da.

– Konprometitutako azalera nekazaritza ekologikoko labore taldeen multzoari elkartuta egongo da.

B.1.4 Gutxienezko arauak.

Nekazaritza ustiategi onuradunek NPBen Plan Estrategikoan esku hartze honetarako adierazten diren gutxienezko arauak bete behar dituzte (oinarrizko egoera):

- Baldintzetako nekazaritza eta ingurumeneko baldintza onei (BCAM) dagokienez:
- BCAM10: Ongarritze jasangarria.
- Baldintzetako Kudeaketarako Lege Betekizunei (RLG) dagokienez:
- RLG1: Ur politikaren esparruan jarduteko esparru komunitarioa ezartzea.
- RLG2: Urak nekazaritza iturrietatik eratorritako nitratoek eragindako kutsaduratik babestea.
- RLG8: Pestiziden erabilera jasangarria lortzeko jarduketa komunitarioaren esparrua ezartzea.

B.1.5 Dokumentazio espezifikoak.

Laguntza eskaeran, kontsulta baimentzeaz gain, edo, halakorik ezean, 9. artikuluan oro har adierazitako dokumentazioa aurkezteaz gain, honako dokumentu hauek kontsultatzeko baimena eman beharko da:

- Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura Ekologikoaren Kontseiluko (ENEK) Operadoreen Erregistroan izena emanda egotearen ziurtagiria.
- Laguntza jasotzen duten lurzatiak ekoizpen ekologikoa ziurtatzeko ENEK-en kontrol sisteman izena emanda daudela frogatzen duen ziurtagiria.
- Gainera, ardogintzarako mahastien kasuan, laguntzaren xede diren lurzatiak Arabako Mahastien Erregistroan inskribatuta daudela egiaztatzea.

Dena den, eskatzaileak berariaz adierazita uka dezake baimen hori, eta berak aurkeztu beharko ditu eskakizun horiek betetzen dituela egiaztatzen duten ziurtagiriak.

B.1.6 Laguntzaren zenbatekoa.

Laguntza, berez, nekazaritzarako azalerako hektarea bakoitzeko urtero ematen den prima bat da, nekazaritza ekologikoko labore taldeen arabera, honako taula hau kontuan izanik.

Estali gabeko baratzezaintzarako diruz lagun daitekeen gehieneko azalera 2 ha izango da. Horregatik, eskatutako baratzeke laboreen azalera 2 ha-tik gorakoa bada, labore handiko baratzezaintzaren multzoan sartuko da.

“Negutegiko” produkzio joerari lotutako saria ordaintzeko, barrutiek plastikozko estalpeko baratzezaintzaren modalitatekotzat aitortuak behar dute izan, eta Nekazaritzako Lurzati Geografia Informazioko Sistemaren erabilera (NLGIS) negutegikoa izan beharko du.

Lagungarri izango den gehieneko azalera ustiategi bakoitzeko, mahastien produkzio joeran 40 ha izango da, barruan hartuta bai bihurtzen ari diren azalerak bai mantentzekoak direnak.

Diruz lagun daitezkeen belardi hektareek ez dituzte gaingidutako ustiatetik ALU ekologikoak; beraz, ekologikoki ziurtatutako ALU batengatik ekologikoki ziurtatutako belardi hektarea bat ordainduko da gehienez.

LABORE TALDEAK	NEKAZARITZA EKOLOGIKORA BIHURTZEKO PRIMA EURO/HA	NEKAZARITZA EKOLOGIKOA MANTENTZEAGATIKO PRIMA EURO/HA
Zerealak eta industria laboreak:	245	223
Patata	451	354
Alpapa, bazka eta proteina landareak	216	192
Aletarako lekadunak	311	253
Fruitu lehorrak	448	372
Olibazaintza	300	229
Mahastizaintza (txakolina)	900	900
Mahastizaintza (Errioxako mahatsa)	514	440
Baratzezaintza	900	900
Labore handiko baratzezaintza	496	338
Estali gabeko baratzezaintza	1284	923

LABORE TALDEAK	NEKAZARITZA EKOLOGIKORA BIHURTZEKO PRIMA EURO/HA	NEKAZARITZA EKOLOGIKOA MANTENTZEAGATIKO PRIMA EURO/HA
Negutegiko baratze zaintza	2013	1561
Belardi polifita	294	264

C. Baliabide genetikoak babesteko konpromisoak

C.1 Bertako animalia arrazak zaintzea (6505.1).

C.1.1 Helburua.

Esku hartze honen helburua da desagertzeko arriskuan dauden eta nekazariak EAEko ustiategiaren denboran zehar mantendu dituzten bertako animalia arrazak kontserbatzea eta beraien hazkuntza sustatzea. Konpromiso hori oso neurri garrantzitsua da landa ingurunearen ingurumen, gizarte eta ekonomia jasangarritasunari dagokionez; izan ere, abeltzaintzaren biodibertsitateari eustea lagungarria da naturaguneak kontserbatzeko eta jardunbide tradizionalak mantentzeko.

C.1.2 Dirulaguntza jasotzeko baldintzak eta konpromiso baztertzailak:

C.1.2.1 Onuradun ustiategiak:

– Dagozkion arrazen elkarrekin kide izatea eta honako arraza hauetako animaliak edukitzea:

- Behiak: Betizuak, Montxinak eta Terreñak.
- Ardiak: Karrantzakoa eta Sasi Ardia.
- Ahuntzak: Azpi Gorria.
- Txerriak: Euskal Txerria.
- Zaldiak: Euskal Herriko basazaldia eta Pottoka.
- Astoak: Enkarterriko astoa.
- Hegaztiak: Euskal Oiloa eta Euskal Antzara.

– Arraza Kontserbatzeko Programa betetzea, zeina ofizialki onartu baita ekainaren 2ko 81/2015 Dekretuak, euskal arraza autoktonoak kontserbatu, hobetu eta sustatzekoak eta animalia arrazak sustatzen dituzten entitateak arautzekoak, ezarritakoarekin bat etorritik. Liburu genealogikoak kudeatzen dituen elkarteak hala eskatuz gero, informazioa eman beharko du arrazaren jarraipena egiteko eta balorazioak egiteko.

C.1.2.2 Animaliak:

– Eskatutako ALUek dagozkion arrazaren Genealogia Liburu Ofizialean erregistratuta egon behar dute, bai eta SITRANen ere, eta aitortutako arraza bat etorri beharko da laguntza eskatzen den arrazarekin.

– Dagozkion arrazaren Azienda Larriko Unitateen (ALU) honako gutxienezko kopuru hau izatea (animaliak III. eranskinean ezarritakoaren arabera bihurtuko dira ALUra):

- Bi ALU arraza guztietarako, hegaztiak izan ezik.
- ALU bat hegaztietarako.

C.1.3 Konpromiso espezifikokoak.

C.1.3.1 Onuradunenak.

Onuradunak, nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoa indarrean dagoen aldirian, honako konpromiso hauek bete beharko ditu:

– Konpromiso nagusiak:

– Ustiatzean ez gaintzea 2 ALU/ha abere zama urtean, batez beste. Abere zamaren konpromisoa ez zaie aplikatuko Euskal Oiloa, Euskal Antzara eta Euskal Txerria arrazei, ezta Sasi ardia, Azpi gorria, Betizua edo Enkarterriko asto arrazen lehen 8 ALUei ere.

C.1.3.2 Konprometitutako ALUak:

– Eskatutako arraza mota bakoitzerako konprometitutako ALUen kopurua mantendu behar da urtero-urtero. Konprometitutako ALUak bat etorriko dira konpromisoa indarrean dagoen bitartean ordaindutako gehieneko ALUekin.

– Urtero gehitu ahalko dira hasieran konprometitutako ALUen kopurua. Konprometitutako ALUen kopuru berria hasieran sinatutako nekazaritza eta ingurumen konpromisoaren aldia bukatu arte mantendu behar da, baldin eta gehikuntza hori diruz lagundu bada.

– Nekazaritza eta ingurumeneko konpromisoa indarrean dagoen bitartean, konprometitutako gehieneko ALUa gehienez ehuneko 10ean murriztu ahal izango da.

C.1.4 Dokumentazio espezifikoa.

Laguntza eskaeran, kontsulta baimentzeaz gain, edo, halakorik ezean, 9. artikuluan oro har adierazitako dokumentazioa aurkezteaz gain, honako dokumentu hauek kontsultatzeko baimena eman beharko da:

- Laguntza eskatu den arrazako edo arrazetako abereen elkarteko kide izatearen ziurtagiria.
- Liburu genealogikoarekin lotutako informazioa.

Dena den, eskatzaileak berariaz adierazita uka dezake baimen hori, eta berak aurkeztu beharko ditu eskakizun horiek betetzen dituela egiaztatzen duten ziurtagiriak.

C.1.5. Laguntzaren zenbatekoa.

Laguntza honetan, ALU bakoitzeko urteko prima bat emango da, eta ganadu mota eta arrazaren arabera kalkulatu da, kontuan izanik nola egin behar den ALUra bihurtzea III. eranskinean jasotako taularen arabera, honako kopuru hauetan:

		PRIMA EURO/ALU
BEHIAK	Betizua Montxina Terreña	250
AHUNTZAK ARDIAK	Azpi Gorria Karrantzako ardia Sasi Ardia	234
ZALDIAK	Pottoka Enkarterriko astoa	250
	Euskal Herriko basazaldia	189
HEGAZTIAK	Euskal Antzara	200
	Euskal Oiloa	200
TXERRIAK	Euskal Txerria	200

Ordainketarako determinatutako ALU kopurua izango da Arabako Foru Aldundiaren Abeltzaintza Zerbitzuan erregistratuta egonik arrazaren Liburu Genealogikoan ere erregistratuta dauden ALUen kopurua.

III. ERANSKINA

DEFINIZIOAK

Ustiategiaren abere zama: ustiategiaren abere-zama kalkulatzeko, aurreko urteko ekainaren 1etik deialdiaren urteko maiatzaren 31ra bitartean ustiategian zegoen abere errolda zenbatuko da, hilekoen arteko batez besteko gisa kalkulatuta. Abere zama eskaera bakarrean aitortutako ustiategiaren bazka azalera osoaren hektareen eta zehaztutako ALUen (Azienda Larriko Unitatea) arteko zatidura izango da.

Nekazaritza ustiatagia: nekazaritza ustiategiaren titular berak administratutako ekoizpen unitateen multzoa, Espainiako lurraldean dagoena.

Ezinbesteko kasuak eta salbuespenezko inguruabarrak: Kode Zibilaren 1105. artikuluan aurreikusitako ezinbesteko kasuak aplikatuko dira, baita Europako Parlamentuaren eta Kontseilua-ren 2021eko abenduaren 2ko 2021/2116 (EB) Erregelamenduaren 3. artikuluan aurreikusitakoak ere. Agintari eskudunek ezinbesteko beste kasu batzuk eta salbuespenezko inguruabarrak ezar ditzaketen arren, honako hauek hartuko dira halakotzat:

- a) Onuradunaren heriotza edo desagerpena.
- b) Onuradunaren lanerako ezintasun luzea.
- c) Hondamendi natural larria edo hondamendi naturalarekin pareka daitekeen fenomeno klimatologiko kaltegarria, ustiategiko nekazaritza lurrei kalte handia eragin diona.
- d) Ustiategiko abeltzaintzako lokalak ustekabeen suntsitzea.
- e) Epizootia, agintaritza eskudunak onartua, onuradunaren ustiategiko azienda bati edo osoari eragin diona.
- f) Mikroorganismo patogenikoen edo ingurumen faktoreek eragindako landare izurritea edo landare gaixotasuna, agintaritza eskudunak onartua eta onuradunaren ustiategiko laboreen zati bati edo guztiei eragin diona.
- g) Ustiategi osoa edo zati handi bat desjabetzea, baldin eta desjabetze hori ezin bazen aurreikusi eskaera aurkeztu zen egunean.
- h) Laborearen edo saldoaren zati batean edo osoan ekoizpena galtzea, eskumena duen agintaritzak onartu dituen basa faunak eragindako kalteengatik.

Eskaera bakarra: Kudeaketa eta Kontrol Sistema Integratuarekin parekatutako esku hartze zuzenen eta landa garapenerako esku hartzeen laguntza komunaren eskaera, abenduaren 27ko 1048/2022 Errege Dekretuaren IV. tituluan ezarritakoaren arabera.

Nekazaritzako azalera: laborantzako lur, larre iraunkor edo labore iraunkorretarako erabiltzen den edozein azalera, lurrak erabiltzeko sistemak barne, lur horietan bertan zuhaitzak mantentzea eta nekazaritza uztartzen dituztenak.

Bazka azalera: larre iraunkorrak, belarrak eta bestelako belar bazkak landatzeko erabiltzen den edozein azalera.

Nekazaritza ustiategiko titularra: pertsona fisikoa edo juridikoa, edo pertsona fisiko edo juridikoen talde oro, ondasun erkidegoak, jaraunspen banatugabeak edo oinordekoen erkidegoak, merkataritza helbururik gabeko sozietate zibilak eta titulartasun partekatuko araubideko ustiategiak barne, nekazaritza ustiategian egindako nekazaritza jardueri buruzko erabakiak hartzeko ahalmena duena, etekinak lortzen dituena eta nekazaritza jardueratik eratorritako enpresa arriskua bere gain hartzen duena. Ustiategiko abeltzaintzako ekoizpen unitateei dagokienez, Abeltzaintza Ustiategien Erregistroan inskribatuta egon beharko du, martxoaren 26ko 479/2004 Errege Dekretuan araututakoaren arabera. Ustiategiko nekazaritza ekoizpeneko unitateei dagokienez, Nekazaritza Ekoizpenaren Erregistro Orokorrean (aurrerantzean, NEEO) inskribatuta egon beharko du

(erregistro hori urtarrilaren 16ko 9/2015 Errege Dekretuak arautzen du, lehen mailako nekazaritza ekoizpenean higiene arloko Europar Batasuneko araudia aplikatzeko baldintzak arautzen dituenak), edo, bestela, Nekazaritza Ustiategien Erregistro Autonomikoan (aurrerantzean, NUE), abenduaren 27ko 1054/2022 Errege Dekretuan araututakoaren arabera, eta hura indarrean jartzearekin bat.

ALU: azienda larriko unitatea. Azienda larriko unitateak kalkulatzeko, foru dekretu honetako laguntzen ondorioetarako, honako baliokidetasun taula hau hartuko da kontuan, abenduaren 27ko 1048/2022 Errege Dekretuaren V. eranskinean argitaratu den bezala (1048/2022 Errege Dekretua, abenduaren 27koa, 2023tik aurrera zuzeneko ordainketa moduko esku hartzeak aplikatzeari eta Nekazaritza Politika Erkidearen Plan Estrategikoaren esparruan betekizun komunak ezartzeari, eta kudeaketa eta kontrol sistema integratuaren eskaera bakarra arautzeari buruzkoa):

ANIMALIA MOTAK		ALU KOPURUA
Behi azienda	1 urtetik beherakoak	0,4 ALU
	Urtebetekoa-bi urte baino gutxiagokoa.	0,7 ALU
	Bi urteko edo gehiagoko arrak.	1,0 ALU
	Bi urteko edo gehiagoko zekorrak.	0,8 ALU
	Esnea ematen duten behiak, bi urtekoak edo gehiagokoak.	1,0 ALU
	Beste behi batzuk, bi urtekoak edo gehiagokoak.	0,8 ALU
Ardi azienda eta ahuntz azienda		0,1 ALU
Zaldi azienda		0,8 ALU
Txerri azienda	> 20 kg-ko pisu bizia duten txerrikumeak.	0,027 ALU
	> 50 kg-ko hazitarako txerriak.	0,5 ALU
	Beste txerri batzuk.	0,3 ALU
Arrautzatarako oiloak		0,014 ALU
Oilategiko bestelako hegaztiak		0,03 ALU

Ustiategi profesionala: Nekazaritza Ustiategien Erregistroan autokontsumotzat jasota ez dauden guztiak dira.